

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Historia muzyki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHMP-R0-100, MHMP-R0-200, MHMP-R0-Q00
<i>Termin egzaminu:</i>	16 maja 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2024 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024 ¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez starożytność [...].	I. 1. Starożytność ([...] Egipt [...]). Zdający: 3) wymienia i klasyfikuje starożytne instrumenty muzyczne (np. [...] sistrum [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna nazwa instrumentu i grupy.

1 pkt – poprawna nazwa instrumentu *ALBO* grupy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa instrumentu: sistrum

Nazwa grupy: instrumenty perkusyjne / idiofony

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: c) cechy stylów muzycznych; 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – wymienienie dwóch cech muzyki Hildegardy z Bingen.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz. 1246).

Przykładowe rozwiązania

- melodyka sekwencji rozwijająca się w swobodny sposób
- swobodna, nieregularna rytmika
- modalny charakter śpiewu
- diatoniczny charakter melodii
- powtarzalność zwrotów melodycznych
- spokojny, kontemplacyjny nastrój

Zadanie 2.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od [...] średniowiecza [...] do muzyki XX wieku i współczesności.	I.2. Średniowiecze. Zdający: 2) omawia chorał gregoriański: g) formy i gatunki z nim związane: hymn, psalm, antyfona, msza, dramat liturgiczny (misterium) i in.

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnych nazw dwóch innych niż sekwencja form śpiewów chorałowych.
 0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

hymn, psalm, antyfona, responsorium, trop, msza, oficjum

Zadanie 3.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od [...] średniowiecza [...] do muzyki XX wieku i współczesności.	I.2. Średniowiecze. Zdający: 2) omawia chorał gregoriański [...]. I.3. Renesans. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę renesansową [...]; 2) wymienia formy muzyki wokalne i instrumentalnej.

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne przyporządkowanie trzech cech każdego z chorałów.
 1 pkt – poprawne przyporządkowanie dwóch cech każdego z chorałów.
 0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

chorał gregoriański	chorał protestancki
A	B
D	C
F	E

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od [...] średniowiecza [...] do muzyki XX wieku i współczesności.	I.3. Renesans. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę renesansową [...]; 2) wymienia formy muzyki wokalne i instrumentalnej.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

renesans / odrodzenie

Zadanie 3.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od [...] średniowiecza [...] do muzyki XX wieku i współczesności.	I.4. Barok. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę barokową w kontekście estetyki epoki; I.7. Romantyzm. Zdający: 3) [...] wymienia kompozytorów romantyzmu i charakteryzuje ich twórczość: [...] Felix Mendelssohn-Bartholdy [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie kompozytora.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Bach, Buxtehude, Telemann, Pachelbel, Mendelssohn, Brahms, Reger

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie obu nazw form wokalnych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Przykład 1.: recytatyw

Przykład 2.: aria

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych; 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy epoki i jej jednej cechy muzycznej.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa epoki: barok

Muzyczna cecha epoki: obecność basso continuo

Zadanie 4.3. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od [...] średniowiecza [...] do muzyki XX wieku i współczesności.	I.4. Barok. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych ([...] opera [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny opis funkcji dramaturgicznej obu form i podanie poprawnej nazwy gatunku.

1 pkt – poprawny opis funkcji dramaturgicznej obu form LUB poprawne określenie nazwy gatunku.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Przykład 1.

Recytatyw służy rozgrywaniu akcji, „popycha” akcję do przodu.

Przykład 2.

Aria służy subiektywnej wypowiedzi bohatera, która związana jest z przeżyciami postaci.

Jest też formą opisu solisty.

Nazwa gatunku: opera

Zadanie 4.4. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od [...] średniowiecza [...] do muzyki XX wieku i współczesności.	I.4. Barok. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych ([...] oratorium, pasja, kantata).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne napisanie nazw dwóch gatunków muzyki.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Kantata, oratorium, pasja

Zadanie 5. (0–3)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od [...] średniowiecza [...] do muzyki XX wieku i współczesności.	I.4. Barok. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych ([...], suita i partita, [...], concerto grosso, sonata barokowa [...]); 3) wymienia i klasyfikuje barokowe instrumenty muzyczne (klawesyn, organy, skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas, obój, waltornia, fortepian, flet poprzeczny).

Zasady oceniania

3 pkt – poprawne rozpoznanie 3 utworów.

2 pkt – poprawne rozpoznanie 2 utworów.

1 pkt – poprawne rozpoznanie 1 utworu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A – D. Scarlatti, *Sonata d-moll*

B – J.F. Haendel, *Muzyka królewskich ogni sztucznych*

C – H. Biber, *Sonaty różańcowe*

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech podkreślających „militarny” charakter utworu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- użycie instrumentów typowych dla orkiestry wojskowej
- rozbudowana grupa instrumentów perkusyjnych
- marszowy rytm
- „sygnałowe” partie instrumentów dętych

Zadanie 6.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] klasycyzm [...].	I.5. Klasycyzm. Zdający: 3) wymienia i klasyfikuje instrumenty orkiestry symfonicznej [...] typowe dla epoki klasycyzmu.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne przyporządkowanie nazw czterech instrumentów.

1 pkt – poprawne przyporządkowanie nazw trzech lub dwóch instrumentów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Włoska nazwa instrumentu	Numer ilustracji
Timp. (Timpani)	5
Trgl. (Triangolo)	3
Ptti (Piatti)	1
Gr.Tbr. (Tamburo grande)	2

Zadanie 6.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] klasycyzm [...].	I.5. Klasycyzm. Zdający: 4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów (Joseph Haydn [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy ostatnich symfonii Haydna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Symfonie londyńskie

Zadanie 7. (0–7)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych, d) strukturę gatunków i form muzycznych [...], e) funkcje: np. religijna, społeczna, użytkowa, artystyczna i in.

Zasady oceniania

7 pkt – poprawna analiza dzieła muzycznego, w tym:

- 1 pkt – poprawne określenie formy
- 1 pkt – poprawne określenie zjawisk rytmicznych
- 1 pkt – poprawne określenie tempa / agogiki
- 1 pkt – poprawne określenie typu harmoniki
- 1 pkt – poprawne określenie faktury
- 1 pkt – poprawne określenie obsady wykonawczej
- 1 pkt – poprawne określenie funkcji muzyki

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Rozwiązanie 1.

Utwór jest stylizowanym menuetem z triem w D-dur. Utwór skomponowany został w harmonice funkcyjnej w tonacji G-dur. Kompozycja ma trzyczęściową budowę A B A z charakterystycznym dla menueta triem w środku. W utworze występuje metrum trójdzielne i tempo umiarkowane. Utwór utrzymany jest w fakturze homofonicznej i wykonany przez orkiestrę smyczkową. Serenada Mozarta w czasach współczesnych kompozytorowi pełniła funkcję muzyki plenerowej, muzyki o charakterze rozrywkowym, o czym świadczą prosta budowa, łatwo wpadające w ucho tematy, okresowo-zdaniowy typ kształtowania muzycznego.

Rozwiązanie 2.

- forma trzyczęściowa reprzyzowa / ABA
- stałe formuły rytmiczne
- umiarkowane tempo
- harmonika dur-moll / funkcyjna
- faktura homofoniczna
- na orkiestrę smyczkową
- funkcja plenerowa / rozrywkowa, o czym świadczy przyjemny, pogodny charakter utworu

Zadanie 8. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] romantyzm [...].	I.7. Romantyzm. Zdający: 5) charakteryzuje polską muzykę romantyczną i jej reprezentantów (Fryderyk Chopin [...]).
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych, d) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne nazwanie tańca narodowego, który stał się podstawą stylizacji w przedstawionym fragmencie mazurka, oraz poprawne podanie nazw dwóch innych tańców narodowych, których stylizację można dostrzec w mazurkach Chopina.

1 pkt – poprawne nazwanie tańca narodowego, który stał się podstawą stylizacji w przedstawionym fragmencie mazurka.

ALBO

– poprawne podanie nazw dwóch tańców narodowych, których stylizację można dostrzec w mazurkach Chopina.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Podstawą stylizacji jest kujawiak.

1. mazur
2. oberek

Zadanie 9.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne zaznaczenie typu pieśni i uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

dumka pieśń zwrotkowa pieśń deklamacyjna ballada

Uzasadnienie: Jest to pieśń deklamacyjna, ponieważ jest sylabiczna, a jej melika nawiązuje do melodii mowy / uwzględnia podział na role / głos wykonuje partie różnych bohaterów z uwzględnieniem wyrazu emocjonalnego tekstu.

Zadanie 9.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny opis uwzględniający zmiany linii melodycznej i zmiany akompaniamentu w odniesieniu do tekstu pieśni.

1 pkt – poprawny opis zmian linii melodycznej ALBO zmian w partii akompaniamentu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Pieśń ma budowę dwuczęściową, poprzedzoną fortepianowym wstępem. Część pierwsza w tempie *Piu mosso* – słowa przerażonej dziewczyny – podkreśla melodyka pełna nagłych skoków i zwrotów wyrażających niepokój bohaterki. Druga część to wypowiedź śmierci. Jej spokój i nieuchronność podkreślona jest melorecytacją o wąskim ambitusie z wielokrotnymi repetycjami w długich wartościach rytmicznych i wolnym tempie. Akompaniament zmienia się w obu częściach pieśni. Wstęp i zakończenie utrzymane są w charakterze marsza żałobnego o jednorodnej fakturze akordowej. W pierwszej części akompaniament jest bardziej ruchliwy, podkreślając dramatyczny charakter tego fragmentu utworu.

Uwaga: Można też przyjąć, że „wstęp” jest pierwszą częścią i pieśń ma trzyczęściową budowę.

Zadanie 10.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] romantyzm [...] do muzyki XX wieku.	I.6. Romantyzm. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych: a) wielkie ([...] symfonia [...]); 3) [...] wymienia kompozytorów romantyzmu i charakteryzuje ich twórczość ([...] Hektor Berlioz, Felix Mendelsson-Bartholdy [...]). I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 2) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów: [...] Siergiej Prokofiew [...].

Zasady oceniania

2 pkt – prawidłowe przyporządkowanie nazwisk 3 kompozytorów.

1 pkt – prawidłowe przyporządkowanie nazwisk 2 kompozytorów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tytuł lub przydomek symfonii	Nazwisko kompozytora
<i>Fantastyczna</i>	Berlioz
<i>Włoska</i>	Mendelssohn
<i>Klasyczna</i>	Prokofiew

Zadanie 10.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] romantyzm [...] do muzyki XX wieku.	I.6. Romantyzm. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych: a) wielkie ([...] symfonia [...]); 3) [...] wymienia kompozytorów romantyzmu i charakteryzuje ich twórczość ([...] Hector Berlioz, Felix Mendelsson-Bartholdy [...]). I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 2) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów: [...] Siergiej Prokofiew [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie związku tytułu lub przydomku wybranej symfonii z jej muzyczną treścią.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Symfonia Fantastyczna Hectora Berlioza jest utworem autobiograficznym z elementami fantastyki, odnosi się do przeżyć i wizji kompozytora.

Symfonia A-dur „Włoska” Feliksa Mendelssohna powstała pod wpływem wrażeń kompozytora z podróży do Włoch – stąd jej jasne, pogodne brzmienie, a w części drugiej i trzeciej – motywy zaczerpnięte z tradycyjnej muzyki włoskiej. Finał symfonii jest stylizacją jednego z najbardziej rozpoznawalnych tańców włoskich – saltarella.

Symfonia D-dur „Klasyczna” Siergieja Prokofiewa uzyskała swój przydomek, ponieważ jest pastiszem symfonii Haydna. Czteroczęściowa budowa, aparat wykonawczy, sposób kształtowania wszystkich czterech części symfonii, zastosowanie klasycznych form (np. allegro sonatowe w części pierwszej, gawot zamiast menueta).

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – zapis dwóch środków wirtuozowskich w partii skrzypiec.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Gra w wysokim rejestrze, skoki rejestrowe, liczne ozdobniki, flażolety, smyczek ricochet.

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne określenie roli orkiestry.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

– Orkiestra ma rolę towarzyszącą.

– Gdy pojawia się partia solisty, orkiestra schodzi do roli akompaniamentu.

Zadanie 11.3 (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: c) cechy stylów muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne określenie stylu muzycznego.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl brillant / wirtuozowski

Zadanie 11.4. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązania

- W partii orkiestrowej pojawiają się dźwięki imitujące dzwonek zagrane na dzwoneczkach orkiestrowych.
- W partii instrumentu solowego wysokie dźwięki i ich artykulacja mogą imitować brzmienie dzwonka.

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne zaznaczenie nazwy techniki wokalne.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Sprechgesang *Schwanengesang* *recitativo secco* *recitativo accompagnato*

Zadanie 12.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: c) cechy stylów muzycznych, d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie dwóch modernistycznych rozwiązań zastosowanych w utworze.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Polimetria, atonalna harmonika (brak tonacji), swobodny tok rytmiczny, nowoczesna faktura instrumentalna, parlando.

Zadanie 12.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: c) cechy stylów muzycznych, d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne nazwa kierunku.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Ekspresjonizm, modernizm

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] romantyzm [...] do muzyki XX wieku.	I.6. Romantyzm. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych: a) wielkie ([...], opera, [...]). I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów: [...] Karol Szymanowski [...], Krzysztof Penderecki [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne określenie chronologii wydarzeń.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wydarzenia	Chronologia
Karol Szymanowski ukończył pracę nad partyturą <i>Króla Rogera</i> .	3
W Teatro Argentina w Rzymie odbyła się premiera <i>Cyrulika Sewilskiego</i> Gioacchino Rossiniego.	1
<i>Diabły z Loudun</i> otworzyły twórczość operową Krzysztofa Pendereckiego.	4
Pierwsze wykonanie <i>Carmen</i> Georges Bizeta w paryskiej Opéra-Comique spotkało się z krytyczną oceną publiczności.	2

Zadanie 14.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od zarania dziejów, przez [...] romantyzm [...] do muzyki XX wieku.	I.8. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 4) omawia muzykę polską XX wieku i jej twórców, dokonując klasyfikacji zgodnie ze stylami i kierunkami: [...] Andrzej Panufnik [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie imienia i nazwiska kompozytora.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Andrzej Panufnik

Zadanie 14.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Zdający: 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie dwóch aspektów muzycznych utworu, w odniesieniu do których kompozytor zastosował symetrię przebiegu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- forma
- metrum
- dynamika
- orkiestracja (aparatus wykonawczy)
- tempo (agogika)
- struktura interwałowa

Zadanie 15. (0–15)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Stymulowanie umiejętności krytyczno-refleksyjnego myślenia o muzyce na różnych poziomach percepcji muzycznej, w odmiennych jej zakresach (bliższa-dalsza) [...].	III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Zdający: 1) wypowiada się w formie [...] pisemnej [...] o dziełach muzycznych w oparciu o podstawową terminologię [...]; 3) interpretuje i odczytuje w kontekście dokonań epoki wybrane dzieła muzyczne; 4) formułuje logiczną wypowiedź na temat dzieł, form, gatunków, stylów, technik i twórców muzycznych, uwzględniając zależności między nimi w kontekście: genezy, przeobrażeń, porównań.

Temat 1.

W najdroższej sercu dziedzinie – operze, geniusz Mozarta rozwijał się błyskawicznie, wielkimi skokami, od instynktownych, choć genialnych prób wczesnej młodości, po arcydzieła ostatniego dziesięciolecia.

P. Kamiński, *Tysiąc i jedna opera*, Kraków 2020.

Scharakteryzuj twórczość operową Mozarta, uwzględniając jej gatunkową różnorodność.

W swojej wypowiedzi odwołaj się do treści librett i ich muzycznej realizacji, przywołując tytuły wybranych przez Ciebie oper kompozytora.

Temat 2.

Kompozytor niejednokrotnie tworzy muzykę z myślą o sobie jako wykonawcy. Przedstaw swój pogląd na znaczenie tego zjawiska w historii muzyki, powołując się na wybranych przez Ciebie kompozytorów dwóch różnych epok i ich dzieła.

Zasady oceniania

Za napisanie wypracowania zdający może otrzymać maksymalnie 15 punktów.

Oceniając pracę, egzaminatorzy przydzielali punkty w czterech kryteriach głównych, tj.:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt)
2. Wartość merytoryczna (od 0 do 10 pkt)
3. Terminologia (od 0 do 2 pkt)
4. Kompozycja i język (od 0 do 2 pkt).

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia

• W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden, poprawny merytorycznie przykład dzieła muzycznego. ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	1 pkt
• Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO • Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Uwaga: Jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – Spełnienie formalnych warunków polecenia)

1. W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł muzycznych wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła muzycznego oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
2. „Problem wskazany w poleceniu” obejmuje zakres merytoryczny zagadnienia, którego omówienie jest wymagane.
3. Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego.

2. Wartość merytoryczna

• Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych ze znajomością kontekstów i datowań. • Przekonujące wnioskowanie.	10 pkt
• Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych. • Przekonujące wnioskowanie.	9 pkt
• Pełne opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Przekonujące wnioskowanie.	8 pkt
• Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Poprawne wnioskowanie.	7 pkt
• Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne.	6 pkt
• Częściowe opracowanie tematu. • Powierzchowny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne.	5 pkt
• Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchowny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne.	4 pkt
• Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchowny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania.	3 pkt
• Próba częściowego opracowania tematu. • Podjęta próba opisu i analizy dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania.	2 pkt
• Podjęta próba formułowania wypowiedzi, w której widoczne są jakiegokolwiek poprawne merytorycznie informacje w związku z tematem.	1 pkt
• Brak opracowania tematu, opis i analiza dzieł muzycznych są niewystarczające lub ich brak. ALBO • Nie podjęto próby formułowania wypowiedzi.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – Wartość merytoryczna)

1. Opracowanie tematu należy rozumieć jako wyjaśnienie i interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
 - a) pełne opracowanie tematu: wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem.
 - b) częściowe opracowanie tematu: poprawne spojrzenie na problem, ale brak pogłębionej analizy. Zdający nie odwołał się do kontekstów.
 - c) niepełne opracowanie tematu: oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
2. Opis i analizę dzieła muzycznego należy rozumieć jako odwołanie się do przykładów muzycznych i zawarcie istotnych informacji na ich temat:
 - a) wnikliwy opis i wnikliwa analiza zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę kierunku / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania.
 - b) poprawny opis i poprawna analiza zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga.
 - c) powierzchnowy opis i powierzchowna analiza: zdający podał jedynie autora / przedstawiciela lub tytuł dzieła sztuki / nazwę zjawiska artystycznego lub prądu. Składa się na nie opis danego przykładu lub analiza cech formalnych. Analiza jest niepełna, oparta na uogólnieniach, mało dokładna.

3. Terminologia

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny muzyki (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	2 pkt
Ograniczona umiejętność posługiwania się terminologią z dziedziny muzyki lub drobne błędy w jej stosowaniu (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	1 pkt
Nieznajomość terminologii muzycznej lub błędne posługiwanie się terminami muzycznymi.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny muzyki dotyczy nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 5 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera rażących błędów terminologicznych.

4. Kompozycja i język

• Trójdzielna, proporcjonalna kompozycja.• Wypracowanie jest napisane językiem w pełni komunikatywnym; 3 błędy językowe.	2 pkt
• Zaburzona kompozycja. I/ALBO• Wypracowanie jest napisane językiem w większości komunikatywnym; od 4 do 8 błędów językowych.	1 pkt
• Elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane.• Wypracowanie zawiera więcej niż 8 błędów językowych.	0 pkt

Uwagi:

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Wartość merytoryczna*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii muzyki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.